

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/9/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200020
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1017200020.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Lesoochranárske zoskupenie VLK, Tulčík 310, Tulčík, IČO: 31 303 862, právne zastúpeného: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka so sídlom v Košiciach, Štúrova 20 , proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie L. Štúra č. 1, 812 35 Bratislava, za účasti : Poľovnícky spolok Očová, občianske združenie, J. R. Poničana 807/62, 962 23 Očová, v konaní o správnej žalobe, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/4/2017 - 83 zo dňa 31.januára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/4/2017 - 83 zo dňa 31.januára 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 7877/2016-9.2 (34/2016 - rozkl.) zo dňa 28.10.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) bol zamietnutý rozklad žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody, č. 5962/2016-6.3 zo dňa 05.09.2016 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým bola povolená výnimka zo zákazov ustanovených v ust. § 35 ods. 1 písm. b) a písm. e) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane prírody a krajiny“), s tým, že výnimkou sa povolilo žiadateľovi (ďalší účastník 1/) usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Očová, držať ho a prepravovať a zároveň a sa nepovolila výnimka zo zákazu ustanoveného v § 35 ods. 1 písm. b/ Zákona o ochrane prírody usmrtenia jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Očová. Platnosť rozhodnutia bola obmedzená do 15.12.2016.

Žalobca v procesnom postavení zainteresovanej verejnosti sa správnou žalobou, doručenou Krajskému

súdu v Bratislave dňa 4.1.2017, domáhal preskúmania zákonnosti uvedeného rozhodnutia ministra v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, ktoré označil za nezákonné z dôvodu, že konajúce orgány verejnej správy vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu. Na základe uvedeného žalobca žiadal o zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie.

V predmetnej veci správny súd pred meritórnym posudzovaním žalobcom uplatňovaného nároku preskúmal správnu žalobu v rozsahu splnenia obsahových a formálnych náležitostí žaloby, danosti procesných podmienok, ako aj listiny pripojené k podanej správnej žalobe.

Krajský súd citujúc ustanovenia § 82ods. 9 písm. a/ a § 89 ods. 3 písm. b/ Zákona o ochrane prírody a krajiny, § 2 ods. 1, § 119, § 177 ods. 1 S.s.p., poukázal na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a ustálený právny názor vyplývajúci z (v rozsudku) označených rozhodnutí, podľa ktorého ak rozhodnutie orgánu ochrany prírody o povolení na usmrtenie chráneného živočícha medveďa hnedého podľa § 89 ods. 3 Zákona o ochrane prírody a krajiny stratilo platnosť uplynutím času, na ktoré bolo vydané, odpadol dôvod na ďalšie konanie o povolenie takejto výnimky. Podľa názoru krajského súdu neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha medveďa hnedého spôsobená uplynutím času , na ktorý bola výnimka povolená , má za následok že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Nejedná sa teda o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb právnických osôb priamo dotknuté. Z tohto dôvodu správny orgán, prípadne súd, musí konanie o výnimke, a to v akomkoľvek štádiu konania zastaviť. Keďže čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky na odstrel medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri uplynul, nastali okolnosti obdobné zrušeniu rozhodnutia o povolení výnimky.

Súd tiež poukázal na názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.11.2016 sp. zn. 7Sžo/136/2015, kde najvyšší súd zdôraznil, že zákonným predpokladom podania správnej žaloby v správnom súdnictve je skutočnosť, že žalobca bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ktoré je nezákonné. Správny súd musí preukázanie ukrátenia práv žalobcu nezákonným rozhodnutím skúmať ex offo. V tomto prípade žalobca nemohol preukázať ukrátenie na svojich právach, ktoré mu vzniklo rozhodnutím o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. b/ a c/ Zákona o ochrane prírody, keďže v danom prípade, v priebehu súdneho konania napadnuté rozhodnutia stratili platnosť a žalobcova účasť v tomto štádiu konania nemohla spôsobiť ukrátenie jeho práv, t.j. realizácia jeho práv bola teda výlučne formálneho charakteru, avšak reálne nemohla zabezpečiť výhodnejší, resp. priaznivejší výsledok. V tejto súvislosti je nutné poukázať, že konanie začalo na žiadosť žiadateľa, ktorý však nepožiadalo o predĺženie výnimky v zmysle § 89 ods. 2 Zákona o ochrane prírody.

Podľa názoru súdu by prípadné zrušenie rozhodnutia žalovaného v danom prípade nepredstavovalo pre účastníka konania reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore so zásadou materiálnej pravdy aj v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Súd aj správny orgán musia pritom zásadu zisťovania skutočného stavu veci uplatňovať súčasne so zásadou hospodárnosti tak, aby nedochádzalo k zbytočnému predlžovaniu konania a aby sa neprimerane nezvyšovali náklady konania. Iný výklad zákona by smeroval len k formálnemu zopakovaniu konania o rozklade bez toho, aby umožňovalo účastníkovi konania reálnu možnosť dosiahnuť materiálne iné rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore aj zo zásadou hospodárnosti správneho konania, ktorá je zakotvená v § 3 ods. 3 Správneho poriadku.

Súd tiež odkázal na názor vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 502/2015, podľa ktorého správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo

v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaníu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.

Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania o správnej žalobe už neexistovalo rozhodnutie, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho prieskumu, súd konanie v súlade s § 99 písm. g) S.s.p zastavil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 170 písm. b) S.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

II.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a písm. g) - rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

Sťažovateľ namietal, že vydaním uznesenia o zastavení konania mu bolo odopreté právo na meritórne preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, a tým aj na rozhodnutie o tom, či ním bol, tak ako žalobca tvrdí, porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia. Podľa názoru žalobcu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vychádza z prevažujúcej praxe súdov rozhodujúcich o žalobách podľa ust. § 247 OSP, podľa ktorej uplynutím lehoty, na ktorú bola platnosť rozhodnutia napadnutého žalobou obmedzená, odpadol dôvod na prieskum správneho rozhodnutia, keďže toto (už z pohľadov súdov neexistujúce) rozhodnutie, nemôže ďalej zasahovať do práv účastníkov konania, a ani zrušenie takéhoto rozhodnutia, nemôže žalobcovi privodiť iné vecne výhodnejšie postavenie, keďže predmet konania (lehota platnosti výnimky súhlasu, či iného rozhodnutia zanikla), podľa právnej úpravy účinnej do 30.06.2016. Žalobca uviedol, že prevažujúcu súdnu prax nepovažoval za takú, ktorá rešpektovala postavenie žalobcu, ako zainteresovanej verejnosti a jeho právo vyplývajúce mu z čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, a situácia, v ktorej správny súd vydal kasačnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie, je zásadne z hľadiska právneho prostredia v Slovenskej republike iná, ako pred 30.06.2016.

Žalobca konštatoval, že skutočnosť, že medzi právnou úpravou podľa OSP a SSP je zásadný rozdiel, pokiaľ ide o spôsobilosť rozhodnutia správneho orgánu v oblasti životného prostredia, po uplynutí platnosti rozhodnutia, vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 870 zo dňa 28.02.2017 (správne má byť sp.zn. III. ÚS 875/2016 zo dňa 28.02.2017), ktorým rozhodol o sťažnosti žalobcu proti uzneseniam najvyššieho súdu, ktorými boli konania o jeho žalobách zastavené z dôvodov identických, ako to urobil krajský súd v napadnutom uznesení. Ústavný súd na jednej strane akceptoval vtedajšiu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, na druhej strane uviedol: „Ústavný súd obiter dictum dáva do pozornosti sťažovateľa právnú úpravu účinnú od 1. júla 2017, keď zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok zaviedol inštitút zainteresovanej verejnosti (resp. dotknutej verejnosti - zjednocujúc tak terminologickú nejednotnosť pomenovania tohto inštitútu v právnej úprave), ktorá predstavuje nový osobitný procesný subjekt, ktorý má oproti nedostatočnej pôvodnej právnej úprave danej piatou časťou Občianskeho súdneho poriadku zabezpečiť náležitú realizáciu procesných práv v konaní pred správnym súdom vo veciach životného prostredia a ktorý reflektuje požiadavku na účasť zainteresovanej verejnosti v administratívnom konaní vo veciach životného prostredia, ktorá vyplýva jednak z vnútroštátnych a európskych právnych predpisov, ako i medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky (tiež napr. Aarhuský dohovor); osobitne prihliada na diskrepanciu v rozsahu procesným oprávnený účastníka takéhoto konania a zainteresovanej, resp. dotknutej osoby v takomto administratívnom konaní, zaisťujúc tak faktické stotožnenie týchto inštitútov pre konania týkajúce sa životného prostredia. Vzhľadom na zmenenú procesno-právnu úpravu možno predpokladať revíziu praxe správnych súdov stabilizovanej v režime predchádzajúcej procesnej úpravy podľa Občianskeho súdneho poriadku".

Žalobca poukázal na to, že z Čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru vyplýva, že strany tohto dohovoru (ktorý je pre Slovenskú republiku záväzný, ako súčasť vnútroštátneho aj komunitárneho práva) zabezpečia, aby členovia verejnosti mali prístup k správne, alebo súdne konaniu, umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia s tým, že výklad predmetného článku, ako prameňa komunitárneho práva poskytol Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci C-240/09 zo dňa 8. 3. 2011.

Žalobca zdôraznil, že inštitút žaloby zainteresovanej verejnosti proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vo veci životného prostredia je prostriedkom ochrany verejného záujmu. Skutočnosť, či verejný záujem v oblasti životného prostredia porušený bol, alebo nie, nezakladá tým, že rozhodnutie napadnuté správnu žalobou stratí platnosť, zrušenie takéhoto rozhodnutia, v prípade jeho rozporu s verejným záujmom, je bez ohľadu na uplynutie doby jeho platnosti pre ochranu jeho záujmu zásadné a rovnako je zásadné aj pre účinnú realizáciu práv zainteresovanej verejnosti podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru. Výklad prijatý správnym súdom, v skutočnosti znamená, že verejný záujem v oblasti životného prostredia chrániť potrebné nie je, v situácii, keď rozhodnutie napadnuté správnu žalobou zainteresovanej verejnosti, ktoré zakladalo právne účinky 3 mesiace, ďalej tieto právne účinky nezakladá, keďže uplynul čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky.

III.

Žalovaný správny orgán vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol, že podľa jeho názoru postupoval krajský súd v súlade s § 99 písm. g) S.s.p. Aj v zmysle komentára k tomuto ustanoveniu možno za prípady odpadnutia dôvodu na pokračovanie v konaní považovať napr. zánik rozhodnutia na základe ustanovenia zákona (ex lege) alebo uplynutím času, na ktorý bolo obmedzené, pred vydaním rozhodnutia správneho súdu vo veci samej.

Podľa žalovaného nie je zrejmý súvis medzi ust. § 178 ods. 3 SSP a namietanou nemožnosťou zastavenia konania podľa ust. § 99 písm. g) SSP, keďže toto ustanovenie sa vzťahuje na konanie podľa SSP bez ohľadu na to, kto je žalobcom. Taktiež nie je známe, že by sa konania o správnych žalobách zainteresovanej verejnosti spravovali osobitnými ustanoveniami SSP ani aké úvahy viedli žalobcu k záveru, že zastavením konania došlo k porušeniu jeho práva na prístup k súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré by mohli byť v rozpore s právnou úpravou v oblasti životného prostredia, nakoľko žalobca podaním žaloby využil svoje právo na súdnu ochranu garantovanú čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a využil tak právo na prístup k súdne konaniu, v rámci ktorého mal možnosť realizovať všetky práva účastníka súdneho konania vyplývajúce mu z príslušných procesných právnych predpisov.

Žalovaný ďalej uviedol, že za súčasného stavu veci, keď uplynula lehota na realizáciu výnimky na usmrtenie medveďa hnedého, nebude možné (ani v prípade iného rozhodnutia zo strany súdu a prípadného vrátenia veci na ďalšie konanie žalovanému) rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre sťažovateľa ako účastníka konania výhodnejší, alebo mu poskytol väčšiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov, a to bez ohľadu na to, či povolený odstrel bol, resp. nebol zrealizovaný.

V opakovanom súdnom prípade v následnom správnom konaní (ak by bola vec vrátená žalovanému na ďalšie konanie) sa nedosiahne vo veci odlišný výsledok (čo si sťažovateľ v tomto štádiu konania musí uvedomovať) na čo poukazuje aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo dňa 17.12.2002, preto žalovaný zastáva názor, že kasačná sťažnosť podaná sťažovateľom je neopodstatnená.

Žalovaný nesúhlasil s námietkou žalobcu, že zastavením konania bol žalobca vylúčený z možnosti účasti na konaní a že takýmto postupom došlo k porušeniu ust. § 178 ods. 3 SSP a čl. 9 ods. 3 Aarhuského

dohovoru.

V závere žalovaný s odkazom na názor najvyššieho súdu v uznesení sp. zn. 5Sžp/31/2012 zo dňa 29.11.2012 v obdobnej veci žiadal v zmysle § 167 ods. 3 písm. a) SPP nepriznať žalobcovi náhradu trov konania z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je zmena doterajšej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, ktorá bola prelomená vydaním nálezu sp. zn. III. ÚS 274/2018-45 zo dňa 13.11.2018. Preto podľa názoru žalovaného nie je možné spravodlivo požadovať o od účastníka súdneho konania náhradu trov konania, ktorá vznikla iba v dôsledku zmeny aplikačnej praxe pri výklade právnych noriem, a to obzvlášť v situácii, keď úspech v konaní vo veci samej nie je priznaný žiadnemu účastníkovi konania.

Žalovaný navrhol, aby kasačný súd uznesenie krajského súdu potvrdil a podanú kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Ďalší účastník sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 21 písm. a) S.s.p. v spojení s ust. § 438 ods. 2 S.s.p., po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 S.s.p. a § 444 S.s.p.), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 S.s.p.), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 S.s.p. a § 57 S.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440, § 441 a § 453 S.s.p. a postupom podľa § 455 S.s.p. bez nariadenia pojednávania, po neverejnej porade senátu (§ 137 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.) a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti žalobcom proti uzneseniu správneho súdu, ktorým zastavil podľa ustanovenia § 99 písm. g) S.s.p. konanie o správnej žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 7877/2016-9.2 (34/2016 - rozkl.) zo dňa 28.10.2016 o zamietnutí rozkladu žalobcu a potvrdení rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody, č. 5962/2016-6.3 zo dňa 05.09.2016 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým bola povolená výnimka zo zákazov ustanovených v ust. § 35 ods. 1 písm. b) a písm. e) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane prírody a krajiny“), s tým, že výnimkou sa povolilo žiadateľovi (ďalší účastník 1/) usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Očová, držať ho a prepravovať a zároveň a sa nepovolila výnimka zo zákazu ustanoveného v § 35 ods. 1 písm. b/ Zákona o ochrane prírody usmrtenia jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Očová.

Podľa ustanovenia § 464 ods. 1 S.s.p. ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

Kasačný súd po podrobnom preštudovaní predloženého súdneho spisu a pripojených administratívnych spisov zistil, že rozhodovanie o predmetnej kasačnej sťažnosti je vecou obdobnou, ktorá bola predmetom konania pred kasačným súdom vo veci sp. zn. 4 Sžk /21/2018, preto kasačný súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia len poukazuje na svoje obdobné rozhodnutie - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13.mája 2019 sp. zn. 4 Sžk /21/2018, s ktorým sa plne stotožňuje a konštatuje, že argumentácia žalobcu (sťažovateľa) v podanej kasačnej sťažnosti bola dôvodná a ako taká spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých správny súd zamietol jeho žalobu a ďalej uvádza prevzatú časť obdobného rozhodnutia.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP, na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

20. Podľa § 5 ods. 2 SSP konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania.

21. Podľa § 5 ods. 3 SSP pri rozhodovaní správny súd dbá na ochranu zákonnosti a verejného záujmu.

22. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 42 ods. 1 SSP ak má zainteresovaná verejnosť alebo dotknutá verejnosť (ďalej len „zainteresovaná verejnosť“) právo podľa osobitného predpisu na účasť v administratívnom konaní vo veciach životného prostredia, je oprávnená

a. podať správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. a/,

b. podať žalobu proti nečinnosti podľa § 6 ods. 2 písm. e/,

c. podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu,

d. zúčastniť sa na konaní o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. a/; ustanovenia tohto zákona týkajúce sa osoby zúčastnenej na konaní sa primerane použijú aj na zainteresovanú verejnosť.

24. Podľa § 40 ods. 2 ZOPK orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

25. Podľa § 89 ods. 3 písm. b/ ZOPK rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

26. Podľa § 99 písm. g/ SSP správny súd konanie uznesením zastaví, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c/ a d/.

27. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

28. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

29. Predmetom súdneho prieskumu na podklade žaloby, doručenej Krajskému súdu v Bratislave dňa 10.08.2017, bolo rozhodnutie žalovaného č. 5817/2017-9.2 (18/2017-rozkl.) zo dňa 07.06.2017, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu vydané vo veci povolenia výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ a e/ ZOPK, usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Turany, držať ho a prepravovať. Platnosť rozhodnutia bola obmedzená do 30.11.2017. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu v

prejednávanej veci je uznesenie krajského súdu, ktorým zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia z dôvodu, že účinky napadnutého rozhodnutia zanikli a odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

30. Z aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky je kasačnému súdu známe, že Nálezom č.k. III. ÚS 274/2018-45 zo dňa 13. novembra 2018 ústavný súd rozhodol, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 10Sžk/11/2016 a jeho uznesením sp.zn. 10Sžk/11/2016 z 24. januára 2018 boli porušené: základné právo občianskeho združenia Lesoochranárske združenie VLK na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp.zn. 10Sžk/11/2016 z 24. januára 2018 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

31. V bode 34. uvedeného nálezu ústavný súd uviedol: „Vychádzajúc z uznesenia krajského súdu (bod 3), ústavný súd konštatuje, že v danom prípade niet žiadnych pochybností o tom, že výnimka zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona ochrane prírody a krajiny poľovníckym združením počas obmedzenej časovej platnosti rozhodnutia ministerstva (od 1. júna 2016 do 30. novembra 2015) realizovaná bola a k usmrteniu/odstreleniu jedného jedinca medveďa hnedého skutočne došlo (22. októbra 2015). Rozhodnutie ministerstva, resp. ministra je v takomto prípade spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Vzhľadom na túto skutočnosť mal krajský súd na základe žaloby sťažovateľa vystupujúceho v procesnom postavení zainteresovanej verejnosti zákonnosť napadnutého rozhodnutia ministra preskúmať, a to vo vzťahu k tomu, či je alebo by mohol byť ovplyvnený rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia, čo však neurobil. Napriek uvedenému najvyšší súd považoval uznesenie krajského súdu o zastavení konania za správne a kasačnú sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol, čím o nej rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný. Najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základného práva na priaznivé životné prostredie zaručeného čl. 44 ods. 1 ústavy, a preto jeho prístup k ochrane tohto základného práva nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ani dostatočne nereflektoval judikatúru Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-240/09 a C-243/15.“

32. Rovnako Nálezom č.k. III. ÚS 418/2018-41 zo dňa 29. januára 2019 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Sžk/27/2017 a jeho uznesením sp.zn. 4Sžk/27/2017 z 03. júla 2018 boli porušené: základné právo občianskeho združenia Lesoochranárske združenie VLK na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Sžk/27/2017 z 3. júla 2018 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

33. V odôvodnení nálezu (bod 26.) ústavný súd uviedol, že „Zákon v § 99 písm. g/ upravil zastavenie

konania, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c/ a d/. Ako príklad zastavenia konania z dôvodu odpadnutia predmetu prieskumu možno uviesť stratu účinkov preskúvaného rozhodnutia alebo opatrenia, no bez jeho formálneho zrušenia, na základe protestu prokurátora alebo mimoriadneho opravného prostriedku. O takýto prípad pôjde najmä pri faktickej konzumácii týchto účinkov alebo uplynutí lehoty, na ktorú bolo rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy vydané, resp. pri inom následnom administratívnom postupe. O stratu účinkov rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy v dôsledku uplynutia lehoty pôjde vtedy, ak subjektívne práva vyplývajúce zo žalovaného rozhodnutia alebo opatrenia boli viazané len na určitý čas a jeho uplynutím zanikli bez toho, aby došlo k ich realizácii. Príkladom môže byť rozhodnutie vydané v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Ak však už dané subjektívne práva boli uplatnené, nemožno ani v dôsledku uplynutia času bez ďalšieho zastaviť správne súdne konanie a odmietnuť súdnu ochranu, pretože jej primárny obsah založený na možnosti zrušenia nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia sa tým dostáva do sekundárnej podoby, ktorej podstatou je vytvorenie základu pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov." (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 553.).

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky, poukazujúc na vyššie citované právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky, dospel k záveru o nesprávnom procesnom postupe krajského súdu o zastavení konania podľa § 99 písm. g/ SSP. Krajský súd v odôvodnení kasačnou sťažnosťou napadnutého uznesenia konštatoval, že stratou platnosti rozhodnutia (povolenie výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ a e/ ZOPK) došlo k zániku jeho účinkov a tým odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, k uvedenému však dospel bez toho, aby sa v rozhodnutí náležite vysporiadal so skutočnosťou, či subjektívne práva žiadateľa vyplývajúce z rozhodnutia orgánu verejnej správy (t.j. výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ a e/ ZOPK) boli realizované a či rozhodnutím orgánu verejnej správy mohol byť porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia, pretože ak už dané subjektívne práva boli uplatnené, nemožno ani v dôsledku uplynutia času bez ďalšieho zastaviť správne súdne konanie a odmietnuť súdnu ochranu, pretože jej primárny obsah založený na možnosti zrušenia nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia sa tým dostáva do sekundárnej podoby, ktorej podstatou je vytvorenie základu pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. (bližšie Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 553).

35. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude vec opätovne prejednať v medziach podanej správnej žaloby a následne rozhodnúť, pričom krajský súd bude povinný svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť. Kasačný súd zároveň zdôraznil, že krajský súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

V.

26. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/4/2017-83 z 31. januára 2019 je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, čím došlo z jeho strany k znemožneniu žalobcovi uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces; kasačný súd napadnuté uznesenie preto zrušil a vec vrátil správne súdu podľa ustanovenia § 462 ods. 1 S.s.p. na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu postupovať pri preskúvaní rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy vo vyššie naznačenom smere (ustanovenie § 469 S.s.p.). V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne správny súd aj o náhrade trov konania v konaní o kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 467 ods. 3 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.